

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Karas Monika (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Tordai Csaba (címe) ügyvéd által képviselt (l.r. alperes neve, címe) I. rendű és (ll.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. április 17-én kelt 65.P.21.292/2012/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül 30.000 forint perköltséget, és megállapította, hogy a le nem rótt 36.000 forint illetéket a Magyar Állam viseli.

Indokolásában megállapította, hogy a felperes a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi határidőket megtartotta, ezért a kereseti kérelmet érdemben vizsgálta. Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 12. § (1) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalását, valamint az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozatát és annak indokolását.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperesi cikk célja a felperesi gazdálkodás bemutatása, nyilvánosság elé tárása volt a helyi civilszervezetek

támogatásának bemutatása alapján, és e körben a felperes, mint a közélet résztvevője közvagyonnal gazdálkodó jogi személyiséggé nem sérelmezheti, ha tevékenységét bírálják.

A cikk valótlan tényállítást nem tartalmazott, a valósan elfogadható tényadatokból nem vont le jogszerűtlen következtetést, amikor e szervezeteket álcivilként minősítette.

A szervezeteknek történő juttatás személyi összefonódásait kívánta feltárni és e körben a felperesre nézve valótlan nem állított, hanem az adott szervezetekre, elsősorban tevékenységükre vonatkozóan használta az álcivil minősítést. A felperes személyét érintheti, hogy támogatottjait milyen szempontok alapján választja ki, de e körben konkrét állítást nem tartalmazott az írás. Azt a felperes nem sérelmezte helyreigazítási kérelmében, hogy tényleges tevékenységet végeznek-e vagy sem az álcivilként minősített szervezetek, így ezzel összefüggésben a valós tények közlésére sem tarthat igényt.

A szabad véleménynyilvánítás jogával élve az alperes jogszerűen, okszerűen használta a sérelmezett kitételt, így az elsőfokú bíróság a keresetet elutasítva, a felperest marasztalta a perköltség viselésében.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását, keresetének teljes terjedelmében történő helytadást, és a II. rendű alperes perköltségben való marasztalását.

Álláspontja szerint a ... internetes portálon ...-én „...” címmel megjelent írás vonatkozásában az elsőfokú bíróság tévedett, amikor véleményalkotásnak értékelte ezt a címet. Az alperes álcivilnek minősített több olyan támogatást elnyert szervezetet, amelyekről azt derítette ki, hogy a szervezet tisztségviselői, vagy egyéb munkatársai valamely politikai csoportosuláshoz köthetők. Az álcivilnek minősítés azonban nem egyszerű véleménynyilvánítás, figyelemmel arra is, hogy a civil szervezetek meghatározását a 2011. évi CXXV. törvény 2. §-a, illetve a 2011. december 31-ig hatályban volt, az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény a 2. § (1) és (3) bekezdése adja meg, amely jogi szabályozásnak megfelelően egyértelmű, hogy a civil-szervezet nemcsak a köznyelvben használatos jelző.

Azzal, hogy az alperes a támogatást elnyerő szervezeteket álcivilnek minősítette, kétségbe vonta a törvényi megfelelőségüket, ami azonban valótlan tényállítás. Az, hogy bizonyos személyi összefonódásokat vélt az alperes felfedezni, az az érintett szervezeteknek a társadalmi, civil-szervezeti minőségén nem változtat, így az álcivil megjelölés valótlan tényállítás, amelynek valóságtartalmát az alperes meg sem kísérelte bizonyítani.

Előadta, hogy az ...-nál a társadalmi szervezetek támogatására kiírt pályázati összegeket azon szervezetek jogosultak elnyerni, amelyek megfelelnek a törvényi és pályázati előírásoknak, így az álcivil megjelölés törvénytelen ségét, a közpénzek szabálytalan felhasználását jelenti. A címben néven nevezték, aktív magatartásként állították, hogy törvénytelenül működik, álcivil szervezetekre költ százmilliókat, amely megalapozza a keresetjogi jogát. A jogsértést pedig súlyosbítja, hogy a valótlan tényállítást a kiemelten szedett címben közölte.

Hangsúlyozta, hogy keresetében azt is kérte, hogy az alperes valóságként közölje, hogy a támogatást elnyert valamennyi szervezet valós és folyamatos tevékenységet folytat, az elnyert támogatással elszámol.

Mindezek alapján kérte a megalapozatlan elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek keresetének megfelelő helyreigazításra kötelezését, valamint a II. rendű alperes perköltségben való marasztalását.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték.

Előadták, hogy a felperes kiemelkedő hangsúlyt helyezett civil szervezetek jogszabályok általi meghatározására, azonban a helyreigazítási per vonatkozásában a kifogásolt közlemény köznapiságát kell figyelembe venni, az átlagolvasó szempontjából kell megítélni, és azt kell vizsgálni, hogy a hétköznapi emberek milyen következtetéseket vonhatnak le, miként értékelik a közölteket.

Hivatkoztak a PK 12. számú állásfoglalására, arra, hogy a cikk egészéből megállapítható, hogy azt az értékítéletet fogalmazta meg, hogy a kérdéses szervezetek nem tekinthetők a politikától teljesen független civil szervezeteknek. Az „értékítéletre vezető tényállítások” valóságát a felperes maga sem vonta kétségbe, s mivel az értékítélet helyreigazítás tárgya nem lehet, ezért alaptalan a kereset.

A kifogásolt közlemény az „álcivilnek” nevezett szervezetek létrehozásáról, működéséről kijelentést nem tett és a jogi szaknyelvben használt társadalmi szervezet nem is szinonimája a köznyelvben használt „civil szervezetnek”.

A sérelmezett közlés véleménynyilvánításnak minősül, de ettől függetlenül is megalapozatlan az álcivilnek való minősítés miatti sajtó-helyreigazítási kérelem, hiszen a nevezett jogi személyek tevékenységére, elszámolására, pályázati gyakorlatára vonatkozó közlemény közzétételére nincs jogszabályi lehetőség.

A felperes észrevételeiben az alperesek jogi érvelését elfogadhatatlannak tartotta és azt emelte ki, hogy az álcivil megjelölés az átlagolvasó tudatából levezethetően értelmezve önkényes, és semmivel nem alátámasztott. Azt nem vitatta, hogy a bíróság sajtó-helyreigazítási perben nem kifogásolható, azonban a politikai formációhoz kötődés, illetve az, hogy ezek a szervezetek azért álcivilek, mert a hatályos törvényi előírásoknak nem felelnek meg olyan tényállítás, amelynek valóságtartalmát az alperesek bizonyítani nem tudták.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetésével a másodfokú bíróság egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokolására is utalva.

A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárás különleges személyiségvédelmi eszköz, amelynek alkalmazására csak a speciális szabályokban előírt módon és feltételek fennállása esetén van lehetőség. A sajtóközlemények tartalmi helytállóságáért a sajtó objektív felelősséggel tartozik.

A sajtó-helyreigazítás tárgya kifejezetten csak a közölt tények tartalmi valósága lehet, amelybe beletartozik az is, hogy a tényeket úgy kell ismertetni, hogy a közlemény egésze a valóságot helyesen tükrözze. Így sajtó-helyreigazításnak csak akkor van helye, ha a közölt tények nem felelnek meg a valóságnak, illetve a valóságot hamis színben tüntetik fel.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság jogrendje elismeri és védi a sajtó szabadságát, továbbá a 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák, és a médiatartalom szolgáltatójának a hiteles, gyors és pontos tájékoztatás a feladata [13. § (1) bekezdés].

A törvény 12. § (1) bekezdése alapján ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy való tényeket hamis színben tüntetnek fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának III. pontja, amely a sajtó-helyreigazítás érvényesülési köréről, az elbírálásnál irányadó szempontokról rendelkezik kimondja, hogy nem adhat alapot helyreigazításra a személyiségi érdekek esetleges sérelme, ha nem tényállítás útján valósul meg. Ebből következően véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

Az ... internetes oldalon ...-én „...” címmel jelent meg írás a ... által a civilszervezeteknek juttatott támogatásról.

A másodfokú bíróság szerint a felperes érintettsége egyértelműen megállapítható, hiszen név szerint került a címben említésre mégpedig úgy, hogy százmilliókat költött álcivilekre, tehát megjelölésre került, így keresetösségi joga egyértelműen megállapítható, a sajtó-helyreigazítási kérelem előterjesztésére jogosult.

A sérelmezett címben a cikkíró „álcivileknek” minősítette azokat a szervezeteket, amelyek politikai befolyástól nem mentesek, illetve olyan személyek vesznek részt a működésében, tevékenységében, feladatai ellátásában, akik valamely helyi, vagy központi elithez köthetők, vagy valamely politikai, üzleti körhöz kapcsolódnak. Ezáltal ezek a szervezetek nem tekinthetők klasszikus civil szervezeteknek, így az alperes által alkalmazott minősítés olyan véleménynyilvánítás, amely nem ad alapot a sajtó-helyreigazításra.

Jelen perben nem azt közölte, illetve állította az alperesi szerkesztőség, hogy a felperesi juttatás, támogatás jogszerűtlenül zajlott, vagy arra nem lett volna jogszabályi lehetőség, illetve, hogy a juttatásban részesültek a feltételeknek nem feleltek meg. A sérelmezett cikk címe egyértelműen a jelzett tényekből vont le következtetést, vagyis nem valótlan állítást tartalmazott. Ezen alperesi következtetés vélemény, pedig nem nélkülözött minden ténybeli alapot, hiszen a felperes által sem vitatottan „a vizsgált szervezetek tisztségviselői valamely politikai formációhoz kötődnek”, így alperesi szerkesztőség valósnak elfogadható adatokból

vont le olyan következtetést, ami a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális szabályok alapján nem képezheti helyreigazítás tárgyát.

A Fővárosi Ítéltábla mindezek alapján - a PK 12. számú állásfoglalás III. pontjára, valamint az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel - arra az álláspontra jutott, hogy helyreigazítás a felperes által vitatott közlés miatt nem rendelhető el.

A másodfokú bíróság a felmerült költségekről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a felperes személyes illetékmentességére és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában foglaltakra is.

Budapest, 2012. szeptember 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győr iné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő